

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Strategie předcházení a řešení **školní neúspěšnosti**

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Cíl strategie	3
3. Vymezení školní neúspěšnosti.....	4
4. Rizikové faktory školní neúspěšnosti.....	5
4.1 Faktory na straně žáka	5
4.2 Faktory související s rodinným prostředím	5
4.3 Faktory související se školním prostředím	5
5. Prevence školní neúspěšnosti.....	6
6. Včasná identifikace žáka ohroženého školním neúspěchem	7
7. Postup školy při zjištění školní neúspěšnosti.....	7
8. Systém podpory žáka.....	8
9. Role jednotlivých pracovníků.....	9
10. Školní neúspěšnost a absence	11
11. Školní neúspěšnost a rizikové chování.....	12
12. Spolupracuje se zákonnými zástupci	12
13. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními	12
14. Evidence a vyhodnocování.....	13
15. Vyhodnocování strategie	13
16. Závěr.....	14

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

1. Úvod

Strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti je součástí systému prevence a podpory žáků ve škole. Jejím cílem je vytvořit jednotný systém včasného rozpoznávání žáků ohrožených školním neúspěchem, nastavení přiměřené podpory a následného vyhodnocování její účinnosti.

Školní neúspěšnost není chápána pouze jako nedostatečný prospěch nebo opakované neprospívání. Může se projevovat také zhoršením vzdělávacích výsledků, vysokou absencí, neplněním školních povinností, ztrátou motivace ke vzdělávání, odmítání školy, problémy s učením, výrazným poklesem aktivity nebo změnou chování.

Strategie vychází z principu **včasné identifikace obtíží, individuální podpory žáka, spolupráce školy a rodiny a průběžného vyhodnocování přijatých opatření.**

Podpora žáka je nastavována s ohledem na jeho individuální vzdělávací potřeby, aktuální situaci a možnosti školy. Při řešení obtíží se postupuje od běžných pedagogických opatření a podpory poskytované školou k intenzivnější spolupráci se školským poradenským zařízením a dalšími odbornými pracovišti, pokud je to potřebné.

Strategie je provázána zejména s **Preventivním programem školy, školním řádem, pravidly hodnocení výsledků vzdělávání, činností školního poradenského pracoviště, plánem činnosti výchovného poradce a plánem činnosti školního metodika prevence.**

2. Cíl strategie

Hlavním cílem strategie je:

předcházet školní neúspěšnosti žáků prostřednictvím včasného zachycení vzdělávacích obtíží, poskytování odpovídající podpory a systematické spolupráce pedagogických pracovníků, žáka, zákonných zástupců a školního poradenského pracoviště.

Dílčí cíle:

- včas identifikovat žáky ohrožené školním neúspěchem
- předcházet prohlubování vzdělávacích obtíží
- podporovat pozitivní vztah žáků ke vzdělávání
- podporovat motivaci žáků a jejich aktivní zapojení do vzdělávání
- vytvářet podmínky pro individuální přístup k žákům
- sjednotit postup pedagogických pracovníků při řešení školního neúspěchu
- posilovat spolupráci mezi pedagogy a pracovníky PPŠ
- podporovat spolupráci školy se zákonnými zástupci

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- včas zachytit souvislost mezi školním neúspěchem a dalšími obtížemi žáka
- předcházet tomu, aby se školní neúspěch prohluboval v důsledku absence, rizikového chování nebo psychických a sociálních obtíží
- využívat dostupná podpůrná opatření
- v případě potřeby spolupracovat s PPP, SPC a dalšími odbornými institucemi
- pravidelně vyhodnocovat účinnost nastavené podpory

3. Vymezení školní neúspěšnosti

Za žáka ohroženého školním neúspěchem může být považován žák, u něhož se objevují zejména:

- dlouhodobě slabé vzdělávací výsledky
- opakované nedostatečné hodnocení
- výrazné zhoršení prospěchu
- neplnění školních povinností
- časté zapomínání pomůcek a domácích úkolů
- nedostatečná domácí příprava
- výrazné problémy s učením
- nízká motivace ke vzdělávání
- pasivita ve výuce
- problémy se soustředěním
- výrazné pracovní tempo neodpovídající požadavkům výuky
- vysoká nebo opakovaná absence
- pozdní příchody
- odmítání docházky do školy
- změny v chování nebo prožívání
- sociální problémy v kolektivu
- šikana nebo kyberšikana
- psychická nepohoda
- problémy v rodinném prostředí
- náročná životní situace
- jiné okolnosti, které negativně ovlivňují vzdělávání žáka

Školní neúspěšnost může být krátkodobá i dlouhodobá a její příčiny mohou být na straně žáka, rodiny, školy nebo jejich kombinace.

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

4. Rizikové faktory školní neúspěšnosti

4.1 Faktory na straně žáka

- nedostatečně rozvinuté učební strategie
- obtíže v oblasti pozornosti a koncentrace
- specifické vzdělávací potřeby
- nízká motivace
- nízké sebevědomí
- obava z neúspěchu
- problémy v oblasti psychické pohody
- zdravotní obtíže
- nedostatečné studijní návyky
- nedostatečná domácí příprava
- nevhodné trávení volného času
- rizikové chování
- problémy ve vztazích se spolužáky

4.2 Faktory související s rodinným prostředím

- nedostatečná podpora při vzdělávání
- obtížná komunikace mezi školou a rodinou
- nepříznivá rodinná situace
- vysoká pracovní nebo časová zátěž rodičů
- změny v rodinném prostředí
- nedostatečné podmínky pro domácí přípravu
- problémy spojené s docházkou

4.3 Faktory související se školním prostředím

- obtížná adaptace na školu nebo přechod mezi stupni
- problémy ve třídním kolektivu
- konflikty
- šikana a kyberšikana

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- nevhodné nastavení nároků
- nedostatečná individualizace výuky
- dlouhodobé neúspěšné zkušenosti žáka

5. Prevence školní neúspěšnosti

Prevence školní neúspěšnosti probíhá na několika úrovních.

a) Celoplošná prevence

Je určena všem žákům školy a zahrnuje zejména:

- podporu bezpečného školního prostředí
- podporu pozitivních vztahů ve třídách
- práci s třídním klimatem
- podpory duševní pohody žáků
- rozvoj studijních a učebních strategií
- podporu motivace
- práci s chybou jako přirozenou součástí učení
- podporu pravidelné docházky
- prevenci záškoláctví
- prevenci rizikového chování

Tyto oblasti jsou současně propojeny s plánem činnosti školního metodika prevence.

b) Selektivní prevence

Je určena třídám nebo skupinám žáků, u nichž se objevují první známky obtíží. Může zahrnovat:

- cílenou práci třídního učitele
- třídnické hodiny
- konzultace s pracovníky PPŠ
- skupinovou práci
- podporu učebních strategií
- práci s třídním klimatem
- preventivní programy
- individuální podporu

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51, příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

c) Indikovaná podpora

Je určena konkrétním žákům s již rozvinutými obtížemi a zahrnuje:

- individuální plán podpory
- intenzivnější spolupráci třídního učitele a PPS[~]
- spolupráci se zákonnými zástupci
- pedagogickou intervenci
- případné doporučení vyšetření v ŠPZ
- koordinaci odborné péče

6. Včasná identifikace žáka ohroženého školním neúspěchem

Za základní prvek strategie je považováno **včasné zachycení obtíží**.

Prvotním místem identifikace bývá zpravidla vyučující nebo třídní učitel. Pedagog sleduje zejména:

- změny ve vzdělávacích výsledcích
- aktivitu žáka
- plnění povinností
- absenci
- změny chování
- vztahy se spolužáky
- motivaci
- reakce na hodnocení
- případné známky psychické nepohody

Při zachycení závažnějších nebo přetrvávajících obtíží pedagog informuje třídního učitele a podle charakteru situace pracovníka PPŠ.

7. Postup školy při zjištění školní neúspěšnosti

Škola postupuje podle následujících kroků

Zachycení obtíží

Obtíže identifikuje vyučující, třídní učitel, pracovník PPŠ nebo jiný pedagogický pracovník.

Zjištění příčin

Pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje možné příčiny obtíží. Využívá zejména:

- pozorování žáka

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51, příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- rozhovor se žákem
- analýzu výsledků vzdělávání
- analýzu absence
- informace od dalších pedagogů
- rozhovor se zákonnými zástupci
- případně konzultaci s pracovníkem PPŠ

Nastavení podpory

Podle charakteru obtíží se nastaví konkrétní opatření.

Informování zákonných zástupců

U dlouhodobějších nebo závažnějších obtíží škola komunikuje se zákonnými zástupci a společně hledá možnosti podpory.

Vyhodnocení

Po dohodnutém období se vyhodnotí, zda došlo ke zlepšení.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. počítá u podpůrných opatření prvního stupně s průběžným vyhodnocováním a nejpozději po třech měsících s vyhodnocením, zda vedou k naplnění stanovených cílů.

Další postup

Pokud podpora není účinná, škola upraví nastavená opatření nebo doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

8. Systém podpory žáka

Pedagogická podpora

Pedagogická podpora může zahrnovat zejména:

- individuální přístup
- diferenciaci úkolů
- úpravu metod práce
- přiměřené rozložení učiva
- poskytování zpětné vazby
- práci s chybou
- podporu při organizaci práce
- využívání názorných pomůcek
- podporu samostatnosti
- podporu učebních strategií

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Podpůrná opatření prvního stupně představují podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. zejména minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání.

Pedagogická intervence

Je využívána zejména tam, kde žák potřebuje posílit vzdělávání v konkrétních předmětech, kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu nebo rozvíjet vhodný učební styl. Pedagogická intervence je podpůrným opatřením prvního stupně.

Podpora PPŠ

Podle charakteru obtíží může být zapojen také:

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- školní psycholog
- sociální pedagog

9. Role jednotlivých pracovníků

Vyučující

- sleduje vzdělávací výsledky žáků
- identifikuje počínající obtíže
- poskytuje běžnou pedagogickou podporu
- komunikuje s třídním učitelem
- podle potřeby spolupracuje s pracovníky PPŠ
- podílí se na vyhodnocování účinnosti podpory

Třídní učitel

Je důležitým koordinátorem podpory na úrovni třídy.

- sleduje celkovou situaci žáka
- koordinuje informace od vyučujících
- komunikuje se zákonnými zástupci
- spolupracuje s PPŠ
- sleduje docházku
- podílí se na nastavení podpory
- vyhodnocuje její účinnost

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Výchovný poradce

Výchovný poradce zejména:

- podporuje žáky s potřebou podpůrných opatření
- poskytuje metodickou podporu pedagogům
- koordinuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními
- sleduje realizaci doporučených podpůrných opatření
- spolupracuje při řešení dlouhodobého školního neúspěchu

Školní metodik prevence

- sleduje souvislosti mezi školním neúspěchem a rizikovým chováním
- podílí se na prevenci záškoláctví
- spolupracuje při řešení absence
- sleduje projevy šikany, kyberšikany, agrese a dalších forem rizikového chování
- poskytuje metodickou podporu pedagogům
- koordinuje preventivní aktivity
- spolupracuje s třídními učiteli a dalšími členy PPŠ
- podle potřeby koordinuje návaznou odbornou péči

Školní psycholog

- poskytuje psychologickou podporu žákům
- pomáhá identifikovat psychologické a vztahové příčiny obtíží
- pracuje individuálně se žáky
- podle potřeby pracuje se třídou
- poskytuje konzultace pedagogům
- spolupracuje s rodiči
- podílí se na nastavování podpory
- doporučuje v případě potřeby další odbornou péči

Sociální pedagog

Sociální pedagog se podílí na prevenci a řešení školní neúspěšnosti zejména u žáků, u nichž mohou být vzdělávací obtíže spojeny se sociální situací žáka, rodiny nebo jeho prostředím.

Sociální pedagog zejména:

- vyhledává a identifikuje žáky ohrožené školním neúspěchem z důvodu sociálního znevýhodnění nebo nepříznivé životní situace
- podílí se na zjišťování příčin školního neúspěchu a absence

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51, příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

- poskytuje podporu žákům při řešení obtíží souvisejících s jejich školní docházkou a vzděláváním
- pracuje individuálně se žákem a podle potřeby také s jeho zákonnými zástupci
- podporuje pravidelnou školní docházku a předchází vzniku a prohlubování záškoláctví
- napomáhá překonávání sociálních a rodinných překážek, které mohou negativně ovlivňovat vzdělávání žáka
- podporuje spolupráci mezi školou a rodinou
- v případě potřeby zprostředkovává kontakt rodiny s navazujícími sociálními, poradenskými a dalšími odbornými službami
- spolupracuje s třídními učiteli a PPŠ
- podílí se na plánování, koordinaci a vyhodnocování podpory konkrétního žáka a jeho rodiny
- poskytuje pedagogickým pracovníkům metodickou podporu v oblasti sociálních a rodinných faktorů ovlivňujících vzdělávání
- podílí se na podpoře pozitivního klimatu školy a na vytváření podmínek pro bezpečné a inkluzivní prostředí
- podle potřeby spolupracuje s dalšími institucemi a odbornými pracovišti

Sociální pedagog při své činnosti respektuje kompetence ostatních členů poradenského pracoviště školy a podílí se na koordinovaném řešení situace žáka.

10. Školní neúspěšnost a absence

Absence může být významným rizikovým faktorem školního neúspěchu. Proto škola sleduje nejen **neomluvenou absenci**, ale také **výraznou nebo opakovanou omluvenou absenci**, pokud má dopad na vzdělávání žáka.

Při zvýšené absenci škola:

- sleduje její obsah a charakter
- zjišťuje možné příčiny
- komunikuje se zákonnými zástupci
- posuzuje dopad absence na vzdělávací výsledky
- nastavuje případnou podporu při doplnění učiva
- podle situace zapojuje PPŠ

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

11. Školní neúspěšnost a rizikové chování

Škola vnímá školní neúspěšnost a rizikové chování jako oblasti, které mohou být vzájemně propojené. Dlouhodobý školní neúspěch může vést například ke:

- ztrátě motivace
- odmítání školy
- zvýšené absenci
- problémům v chování
- konfliktům
- agresivitě
- zapojení do rizikového chování

Naopak rizikové chování může negativně ovlivňovat vzdělávací výsledky.

12. Spolupracuje se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci je založena na:

- včasné komunikaci
- věcném sdělování obtíží
- hledání společného řešení
- respektování individuální situace žáka
- průběžném informování o vývoji

Cílem není pouze informovat rodiče o neúspěchu, ale společně hledat konkrétní kroky, které mohou situaci zlepšit.

13. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Pokud běžná podpora poskytovaná školo nevede ke zlepšení, může škola doporučit zákonnému zástupci využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Škola následně spolupracuje při:

- předávání relevantních informací
- realizaci doporučení podpůrných opatření
- jejich vyhodnocování
- komunikaci s pracovníky ŠPZ

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

Podpurná opatření druhého až pátého stupně jsou poskytována na základě doporučení ŠPZ a informovaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka.

14. Evidence a vyhodnocování

U žáků s dlouhodobějšími nebo závažnějšími obtížemi je vhodné evidovat:

- identifikované obtíže
- jejich předpokládané příčiny
- nastavená opatření
- odpovědné osoby
- termín vyhodnocení
- výsledek vyhodnocení
- případný další postup

Evidence je vedena v souladu s pravidly ochrany osobních údajů a s dokumentací školy.

15. Vyhodnocování strategie

Strategie bude vyhodnocována minimálně jednou ročně v rámci vyhodnocení činnosti školy a školního poradenského pracoviště.

Při vyhodnocování budou sledovány zejména:

- počet žáků ohrožených školním neúspěchem
- vývoj jejich vzdělávacích výsledků
- počet žáků s opakovaným neúspěchem
- vývoj absence
- počet řešených případů
- využívané formy podpory
- účinnost nastavených opatření
- spolupráce s rodiči
- spolupráce s PPŠ
- případná spolupráce s ŠPZ
- další potřeby školy

Výsledky vyhodnocení budou využity při plánování další práce školy a PPŠ.

Základní škola Slezská Ostrava, Škrobálkova 51,

příspěvková organizace

Škrobálkova 300/51, 718 00 Ostrava - Kunčičky

tel.: 596 237 045, 602 522 146

e-mail: zs-skrobalkova@seznam.cz

16. Závěr

Strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti představuje rámec pro jednotný postup školy při podpoře žáků, kteří mají obtíže ve vzdělávání nebo jsou školním neúspěchem ohroženi.

Základním principem je **včasné zachycení obtíží, individuální přístup, spolupráce pedagogických pracovníků, PPŠ a rodiny a pravidelné vyhodnocování účinnosti přijatých opatření.**

Škola usiluje o to, aby žádný žák nezůstal se svými vzdělávacími obtížemi bez podpory a aby bylo možné na vzniklé problémy reagovat dříve, než dojde k jejich prohloubení.

Strategie je součástí systému podpory žáků a je propojena zejména s **Preventivním programem školy, plánem činnosti školního metodika prevence, plánem činnosti výchovného poradce, činností poradenského pracoviště školy, školním řádem a pravidly hodnocení výsledků vzdělávání.**

V Ostravě dne 1.9.2026

Zpracovala: Mgr. Ellis Thalia Hrdá, školní metodička prevence